

MÓRSZKA KRAJINA

Versztveni, politicsni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Szhája vszako nedelo.

naprej placilo: 1/2 leta 24.,
12., meszecsno 4., V zvu-
nivo 70., V Ameriko 80 Dinare
za edno leto.

Megjelenik minden vasár-

nap. Előfizetési ára: 1/2 évre
24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4.,
Külföldre 70., Amerikába 80
Dinár évente.

Reditelsztvo i opravnistvo

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
MARKISEVCI p. M.-SOBOTA
Rokopiszi sze eszi posilajo i sze
ne vrnejo. — Kéziratok ideküld-
dendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm:

Izjave, poszlano, odprta pisz-
ma 1'50., réden veliki 1'—,
máli oglasz 0'70 Din. i dávek.
Pri vecskrát popúszit.

Hirdetési árak négyzett cm-

ként: Nyilttér és hasonlók
1'50, rendes hirdetés 1'—,
Apró hirdetés 0'70 Din. és az
illeték. Többszörinél engedm

A háboru

Veszélye ismét fenyegette az emberiséget
csak egy szalon függött, hogy az el-
apatottság állati ösztöne erőt vegyen a
övidlátókon s a maszát, a pórnépet, az
egyszerű emberiséget a „nagyok“ vágóhid-
ra hajtsa. Kérdjük: nem volt elég
z embermészárlásból több mint négy évig?
Vagy mégis voltak kik számoltak a nép
összujával, mely a magasra röpködést a
megalázkodásig súlyoszhathat? Bizony
nég volt, ha nem a hatalmon levőknek,
de a népnek, a sok árvának, özvegynek
és rokkantoknak; de leginkább azoknak,
kik ezek láttára megriadnak a „háboru“
emléktől is, kik négy évi szenvedésüket,
vesztélyt és nélkülözést maguk elé vár-
solják, mint egy fekete rémet.

Bolgáriának a inár elmúlt rendszer
változása, mely csak véres forradalom útján
örtenhetett, Jugoszláviát is határainak meg-
rősítésére kényszerítette. Biztosításul ez
mindenesetre szükséges volt. Azonban az
egyes forróvérű követelése, mely nem
egyszer nyilvánult meg heves kitörésben
a parlamentben, hogy ultimátum jellegű
demarsot küldjön a kormány Bolgáriának,
mely a háborut ellene elkerülhetetlenné
tenné, csak saját céljaik elérésére alkalmas
eszköznek bizonyult, melyet a zavarosban
akarnak halászni.

Ez a veszély azonban a kormány
megfontoltságán — elmúlt. A kormány
szövetséges államok rájöttek arra, hogy
a Bolgár rendszerváltozás *speciel* az ő
belső ügye, melyet még csak ürügynek
nem szabad felhasználni úgy, hogy háboru
következzék be. A kormány számolt avval,
hogy neki van még belső ellensége is,
tehát még külsőt is fog keresni? De
számolt avval is, hogy a nép javarésze
a háboru viselés gondolatát is megveti, a
háboru ellen van, mert már éppen elege
volt belőle; kívált ha nincs állandosítva
még az általános rend és megelégedettség.

A kormány tehát helyesen cselekedett,
mikor a háboru veszélyét a népről elhári-
totta. Gondolnia kell azonban arra is, hogy
azok a háborusviszketegségben szenvedő
parlamenti kiabálóknak az uszályhordozói
a provincon nem egyszer csinálnak háborut
ártatlan emberekkel szemben szóval, tettel,
pofonnal, bottal és fegyverrel, gránáttal is.
Ki lesz a felelős azért, ha ily szervezetek
napról napra növekednek a velejáró helyi
háborukkal s majd egyszer véres zavar-
gások színhelyévé teszi pl. vidékünket is.

A mi népünk béketűrő, de ha a hűrt
elfeszítik, elpattan s esetleg a hegedűláb
is eltörlik. Azért gondoskodjék a kormány
arról, hogy az ily sehonnai bitangok ne

garázdolkodhassanak, mert elégedetlenséget
szül a népben nemcsak az állam, de tehe-
tetlensége címén a kormány ellen is. El
innen az ily elemekkel, de mielőbb!

Nase ceszté i mosztouvje.

Po málom racsuni oszem lejt lehko
dámó tisztoji vrejmeni, vu sterom sze
nase ceszté i mosztouvje szamo voscsijo
brez vszákoga, ali zsé véksega popravila.
Ka sze ticse té porcije je sztálna, tou je
da vszako leto véksa i véksa, nyé namen
pa v — megláj. Blúzi pét lejt, tou je
bojnszko vrejmen známo, ka je tūdi i tou
porcije pozsrlo na drúge cíle, ali ka zakaj
zdaj placšujemo i kama idejo zdaj tej
pejnezi, nevejmo. Ka szo tej dokládi escse
véksi, kak szo bíli, tou je glí tak znáno,
kak pa cejszt i mosztouv zaniczenoszt,
stero szhája od zanamárjenoszt.

Za vszako placšilo zselej placšilec
nikaj protizaszlúzska, rávno tak tūdi pri
tom. Ali szeglíh nezadolejmo zadoszta
piszárivati odtoga, ka *nájbole zapücsene
moszté i ceszté Prejkmurje má.* Nej
nam trbej dalecs idti szamo v szouszidno
Stajerszko, mo vidli tam i etam lejpe po-
práve cejszt, delanye nouvi betonszki
mosztouv, prinasz pa vsze szpi. Miszlimo
ka je tū nej tak drzsáva vzrok, kak bole
mehkoszt, nebriganoszt lokálni oblásztev,
ki z od drzsáve v Szlovenijo dánoga krítja
ne zahtevajo zneszek v tisztoj meri i z ták-
sov energijov, kak bi sze tou nyim do-
sztájalo za Prejkmurja interess.

Tiszto vrejmen, stero nej szamo te
nevolen kmet, nego i drzsáva z nyé or-
gánomi vküper zmetno csáka, — zsétva
je tū. Obcsé goszpodáryane zselej, ka naj
kak náj prvlé sze tūdi vő zmláti tou szilje.
Nej pa szmo v tisztoji sztáni, zaosztánye-
noszt, ka bi tiszte recsi naszledüvali, stere
je pred krátkim poszl. *Divac* tak nouro
povedao v parlamenti, „meo bi volou pri-
povedati dati vszej kmetijszki masinov delo,
naj delavec lezsej do dela pride“, nego
delamo i scsémó delati z modernimi ma-
sini, tūdi i mlátimo z mlatilnmi masini.
Te masini szo ali szamoidoucși, ali vpre-
zsni, zmetni pa vszedno zadoszta. Mla-
tídev je tū v krátkom, ali sze escse nikaj
nej vcsínolo za tou, ka bi sze za vozsnyo
tej teski masinov mosztouvje pripravili.
Csi sze kaksı kvár zgodíj sto de odgovár-
jao? Dnesz szo zse nej bojnszki csaszi,
ka bi nej odgovornosztí bílou. Kak je
dúzsoszt porcije plácsati, tak je dúzsoszt
i drúgo, ali pa té edno nej. Zató proszimo
competentne goszpoude, da sze zatou
dugoványe kemprvlé pobrigajo.

Uradnikov nezadovolnoszt i zsivlejnya boj.

Tak bratje! Vecs previdejnya, vecs pre-
razmejnja, doj lücsiti Austrie odüren copf ino isz-
kati ka vküprineszé brate z-brati, nej ka je
loucsi. Te mocsnejši toga szlabejsaga naj pod-
péra, naj postúje nyegove národne obcsúnosztí,
návade, naj neprávi, ka je nyegov jezík grdi,
zató ka je szlovenszki, naj ga nepotvárja, ka je
prouti drzsávi zató, ka nescse naj ti drúgi gejdijo
na nyegoví plécsaj. Tak po vrejmeni (ár naed-
nouk nebode grelo) sze v-nasoj mládoj drzsávi
vőosznové on szlovenszki düh med vecsféle
plemenmi, brezi toga ka bi te véksi národ toga
ménsega pozsrejtí steo, stero je szamo na kvár
drzsávi i szlovenszkomí pozványi. Teda sze
nede trbelo bojati, ka tá drzsáva na pokojne
Austrie sors príde, stera je nej bíla dozórjena
na tou, ka bi prejk vnougi sztotin vu nyej
zsivoucšim národom ednáko dobrobodoucšnoszt
i zadovolnoszt szprávilá. Teda nyé sztancsarje
do zaisztino eden vu drúgom szvojega brato
vidili, teda páver, trzsec, mesterszki cslovek,
csesztnike nedo eden drúgoga skrlécs glédali,
nego kak edne drzsine kótrige, stera je cejle
drzsáve eden-eden organum i neszmi faliti
z-cejle náprave, kak neszmi faliti z-ednoga mak-
sína nieden srajf nej, ár vszáki szvoje pozványe
odprávla.

Pouleg vezdásnyega násztaja sze sztranke
zse naprejbojijo od uradov, csi nyim tá trbej
idti — uradníki pa, ki sze vőnepoznajo, od ne-
mirovni sztrank. Zató je uradníkov i sztrank
dotikanye jáko nevugodno. Mlácsnoszt i ne-
osteria csi sze szrécsata, z-toga li hitro zbur-
kanye i nezavűpnoszt zhája. Uradnik zse mizlo
primle gori sztranko, i nevidi sze nyemi, ka
nyemi sztranka delo dáva, prouttomi sztranka
nemre prerazmiti zrendelűvany, nepoznani zá-
konov, szmecseni pouti i mrejsz. Vesznicski
cslovek z-nevűpaznosztjov, z-sztrahotov ide v-
kancellajo, ár ga tam z-vnougim csákanyem gátijo
vu nyegovom deli. Dosztakrát za máloga nicsesz-
noga dela volo eden cejli dén more zaműditi. Za
nicsesza volo ga z-dalecs kraja notri zselejo,
gda műdi szvoje delo i trosi. Csi nepride ga
pokastigajo, obgedávajo sze na nyega. Narejtci
sze namejri, gda nyegovo delo z-potrplűvosztjov
i dobrovolnov nágibnosztjov odprájijo. Zató je
nej csűdo, csi sze prousztí cslovek nezpozna vő
pri szmecsenom odprávlanyi szvojega dela i
boji sze od urada, od uradníka, gde vsze drúgo,
kak pa dobrovolne priátele vídi.

Zagvűsno, ka je v-dúgi lejtí uradníkov
znásanye szebé pred sztrankami za odűrne ves-
nilo. Isztina ka sze náidejo, stere vő móremó
vzėti — ali malo. Isztina, ka szo tomi nej urad-
níki, nego ona soula z-steré szo vőprisli kríva,
gde szo sze za tákse osznouvili.

Hodmo pėldo denem v-eden bank, ali v-
edno bauto, v-steri neszedljo z-nasi dácsni

filtejrov plácsani uradniki. I dönok vszaki zsnijh je prijaznivi, na szlúzs bogatov, ár je tak navcseni, i privadjeni. Tej previdijo, ka z-tej sztrank zsi- véjo, stere sze zsnijmi doticsejo. Tak je tou nej zahvála csi szi goszp. uradnik zsnijm prijaznivo dene, nego nyegova dúzsnooszt. I v-eti bankaj, kak- sté szo velki, med vnougimi aktami li hitro nájdejo ono akto i preci jo v-nisternom megnenyi naza- dovolnoszt odprávjio. Geto v-ednom drzsávnóm uradi, gde doszta uradnikov jeszte, dosztavecs vrejména trbej, dokecs sze kakse málo delo odprávi. Tak vu uradaj, kak vu bankaj zevcseni lúdjé jesztejo. I dönok vu ednom je prijaznivi, vu ovom pa zapovedávajoucsi glász, steroga sztranka csúje. Zagvúšno bi vó sztrali z-banka, ali z-baote táksega csesztníka, kí bi szi z-sztrankami po grobianszkom djao! — Prerazmimo, ka te uradnik nemre od toga, csi sze je k-grobianscsini za mláda, od szvoji naprehodécsi k-coj privado.

Záto sze uradnik naj necsüdúje, csi je pá- ver nyemi nej navdúseni i gda csúje nyega sztaranye, tozso, ga nemilúje, kak i uradnik neobcsúti pávra teskoucse. Tou je zrok, csi vszaki filler oponoszi, steri sze na uradnikov plácsé obrné!

Nega tí drúge pomoucsi, kak uradni dejl odprávlanye na razumnejsi i prosztejsi funda- mentom posztaviti. Nazáj sze trbej povrnouti na primitivejse odprávlanye, brezivszega cifra, copfa i bürokratcie. Tá trbej zbrizati te visesnye, nepo- trejbne forume. Na prípravnejsi temel trbej posztaviti te szpoudnye forume — Csesztnikov racsun poménsati i szamo te potrejbne obrzsa- ti i té posteno plácsati i teda túdi lehko csákamo i zathejvamo odnyih, lübéznoszt dela, na szlúzs- bogotovnoszt, odvisenoszt i neprisztoplenoszt. Tak do dácsoplacsilci lezsi noszili bremen pla- csila, i túdi radi plácsajo, csi vídijo, ka sze nyihova dela, nemúdnó, vugodno i prijaznivo odprávjio; csi do vidli, ka je uradnik nyim na szlúzsbo ino pomoucs za nyegove pejne.e. Ali ka bi za bürokracie teskoucs volo visesnye csesztníke drzsáva hránila, stero je nikomi nej na haszek i nema nikse vrejdnoszti, szamo pod- lozsancov britkoszt i nezadovolnoszt rédi.

Po cejloj drzsávi je med uradniki velika nezadovolnoszt, tak je neodlášano potrejbno vládi tou nezadovolnoszt pravicsno zvrácsiti dati i poszkrbeti sze naj uradnik za szvoje delo posteno plácsó dobí, naj on brezi szkrbi szvoje pozványe drúgim túdi nazadovolnoszt szpunyáva, ár de drzsáve maksin li tak tekao dobro, csi de vszaki nyegov srajf vrédi. Te de szmejla drzsáva túdi csakati dobro rédnó delo. Naj sze ednouk tak odprávi uradnikov plácsé vréd vzétje, pouleg stere do vu vezdásnyem drágom vrej- meni mogoucsi zsveti i nede trbelo vszáke kvatre plácsó pobogsávati, stero szamo imé noszi, ali nezbourgsa nika. Ali je tou zbourg- sanye, kak je pred etim nerédjena ka, ki szo bougse plácsani, szo doubili na dén 5–6 dinárov, ti bozsnej plácsani pa eden dinár, tak dá bi tím ménsim nebi tak drágo bilou zsvilejnye i gvan- tanye, i kí menye dobí, bi nyemi vu baotaj fa- falej dáli, i mestri falej delali? Szirmaskejsega zsaloudec rávno tak potrebbúje, kak toga pré- mocsnejsega. Pouleg pejnezne plácsé morejo uradniki dobiti, kak v drúgi drzsávaj v-natu- rálij túdi: melo, mászt, zsvilejnye, drva, gvant, obútel itv. i tou pouleg pravice ednáko na oszobe gledoucs, brezi prebéranya. Tou po- visanye plácsé, ali dnévnice morejo glíhne bidti nej ka bougse plácsani na visisój sztopnyi bo- doucsi, vecs dobí, kak te bozsnej plácsani, med rédnov plácsov tak veliki rázlocsek jeszte, naj bode záto med dnévnici ednákoszt. Naj zse ednouk vídimó i vzsívamo demokrácie szád, naj

ga szamo z-lampami neglászijo; naj on demokrátni minister, steri doszta palács má, szvojo veliko plácsó med szíromaske csesztníke púsztí, steri eden poednom vecs delajo i trpijo, kak on, kí sze v-zoszebnom vláki i v-automo- bili vozi. Pouleg uradnikov na oszlablene prvejse uradnike, na penzionátuse túdi je potrejbno eden máli pogléd vrcsti. Zselni szmo znati ka nam prineszé Vidov dan?!

(Konec.)

Szoldákov zsétveni dopüsztt.

Po odrédbi ministra, sztári szoldácje, touje lajnszki regruti, steri szo zse vó navcseni, morejo dobiti zacsaszi dopüsztt za pomáganye pri zsétvi i pri mlatídvi. Prizadeti sztarisje naj (po naszledávajoucsój formi) napiszanoi (brez- stemplina) prosnyo na prosenoga komando (rekomanderano) poslejo. Rítar more prosnyo potrdíti, priporocslivo podpízati i pecsat gor djáti.

Katonák aratási és cséplési szabadsága

Hadügyminister 4942. sz. rendelete alapján a tavalyi első ujoncoknak (öregkatonáknak) aratás és cséplési munkáknál való segédkezésre ideig- lenes szabadságot kötelesek adni; de a kikép- zési időtartam alatt nem kaphatnak. Az érdekelt szülők alantí minta szerint megírt és községbíró által igazolt, véleményezett, aláírt és pecséttel ellátott (bélyegmentes) kérvényüket küldjék (ajánlva) közvetlen a kérvényezett szolgálati századjához.

Minta:

»Komandantu 1. četa 1. bat. 186. puka«

v

Kriva Palanka.

Podpisani Štefan Kovač imam silno mnogo dela z žetvijo in mlatidvo, a mi manjka delav- cev. Prosim, da mi blagovolite dati mojemu sinu Ivan Kovač, ki služi pri 1. četa 1. bat. v Kr. Palanki enomesečni delavni dopust, da mi bo pomagal opraviti najnujnejša dela ob žetvi in mlatidvi. Želim, da se mu podeli dopust v času od 6. julija do 6. avgusta. (Itt kívánt idő irandó). Sklicujem se na reešnje g. ministra vojne in mornarice z dne 9. mája br. 4942.

Prosim nujne in ugodne rešitvi.

Markiševci, dne 30. VI. 1923.

Stefan Kovač.

Goraj navedenih resničnost potrjujem in za ugodno rešitev priporočam.

Markiševci, 30. VI. 1923.

(Pečat.)

(Podpis.)

gerent (župan)

Merénylet Pasič ellen.

A miniszerelnökre négy revolverlövést tettek. — A sebesülés könnyebb. — A merénylő elfogva.

A jun. 27-i délelőtti gyűlés után Pasič mi- nisterelnök zártautójába ülve távozott a parla- mentből haza. A közmunkaügyi minister palotája előtt egy fiatalember négy revolverlövést tett az autóban ülő Pasičra, melyektől balkönyőke külfé- jén és arcán könnyebben megsérült. A merénylő Miljutin Rajič, bementése szerint Budapest 1897. született, tettét horvát érzelme miatt követte el s mert Radics barát, annak politikáját helyesli, Pa- sičét pedig épp azért gyűlöli, azért végezni akart vele. A merénylő anyját és bátyját is letartóz- tatták. A nyomozás a szállakat Budapestre véli vezetni. (?)

Szerencsétlenség munkaközben. Derva- rics Ferenc 43 éves Zankovci-i lakos fát faragott, miközben a fejszével oly szerencsétlenül sujtott, hogy belevágott a lábába. Súlyos sebével beszáll- litották a M. Sobotai kórházba.

Budapest is bolgáriázn akartak

Kormány pucs volt előkészüloben. — 65. kg. ekrazit és több bomba.

A bolgár eseményektől felbuzdulva Magyar- országon is pucsra készültek, de szerencsére ide- jében rájött a rendőrség. Számtalan egyént tar- tóztattak le eddig s házkutatásaiknál eddig össze- sen 65 kg. ekrazitot találtak. Honnan eredt, me- eddig nincs megállapítva, de hogy a kormány ellen irányult az tény. Aktiv vezetők Kovács testvérek voltak, A nyomozás teljes erővel tovább folyik.

Radics és Pasics háboruja.

Betiltották Radics 24-i gyűlését. — Radics hadat izent a kormánynak.

Radics pártja jun. 24-ére nagygyűlést hívott össze Zágrebbe, de előző nap a kormány betil- totta. A gyűlést azonban zárt helyiségben mégis megtartották, hol Radics a legélesebben támadta a kormányt. E gyűlésen Radics hadat izent a kormánynak, melynél a szakadást nem tudta eléggé hangsúlyozni. A jelek Radics Belgrádba elmen- telét igazolják, melynek célja a kormány meg- bukztatása.

GLASZI. — HIREK.

Imenüvanje. Po objavi generalne direktcije neposrednyi dávkov szo posztávleni za dávczne praktikante pri dávcnom urádi v M. Soboti Per- kics Franc z Gradisca i Koltai Stevan Proszenyakovec.

Nouvi gerenti. Nameszto odsztopivsi gerentov Josár Jánosa v Genterovci je imenüvan Jerebics József; nameszto Kercsmár Stevana v Gornji Petrovci pa Szmodis József.

Nouve stelingé boudo kak sze csúje me- szeca julija v cejloj drzsávi za rojene leta 1903, túdi za rojene 1900. 1901. i 1902. Pregledani boudo túdi tej lejtniki, ki szo zacsaszo ne- szposzobni (alkalmatlan) bili. Vszi, kí bodo po- trdjeni, do oktobra rukivali.

Za M. Sobota—Ormož zseleznicnsno delanye je ministerstvo z novics dovolilo pét million Din. kredita. Tak na ráte boude zsnýe kaj!

Ljudje kateri mislijo vejo, da negovana, zdra- va koža pospešuje zdravje in naredi pred prehlá- jenjem mánj občutljivo. Za pravo telesno nego- vanje so preiskušena čes 25 let priljubljena prava negovanja lepote: lekarnarje Feller: Elza-obrznas in kožo obvaruječa pomada (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev); Elza-pomada za rast las (2 lončka s pakovanjem in poštino 25 dinarjev); Elza-lilijno-mlečno milo (4 kosi s pakovanjem in poštino 35 dinarjev); najmočnejša Elza-kolonska voda 15 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-lilijno mleko 6 dinarjev in drugi Elza-pre- parati ispolnijo vsi svojo dolžnost! Adresirati: EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DOLJA Elzatr g št. 305 Hrvatsko.

Neszreca pri deli. Dervarics Ferenc 43 lejt sztar vért z Zankovec je pri lejsz teszanyi- tak neszrečno szekao, ka nyemi szekera v nogou vszekla i tesko ranila. Pripelali szo ga v spitao v M. Sobotu.

Atentat na Pasiča. Junija 27-ga sze je Pasič min. predsždnik z parlamenta domou- scseo pelati z automobilom, gda eden mladé- nics, po iméni Miljutin Rajič z revolvercov stíri sztrláje dao na nyega. Na rouki i líci je lehko ranjeni; csinitela szo aretirali.

Hivatalos kivonatok.

Szapáry birtok eladását Pucincon, Mlajtincon és Vanecsán az igazságügyministerium Ljubljana-i zárgondnok osztályának 1923. VI. 23. kelt 9616/20—123 számú végzése alapján az illetékes igazságügyminister nem hagyta jóvá, az ily engedély megadásáig tehát azt eladni nem szabad. Az ezt illető szerződések, az ellenséges alattvalók vagyonáról szóló rendelet 4. pontja, az 1920. jun. 21-én kelt 284. sz. hiv. lap 21. pontja tiltja a zár alá vett vagyonnak ministeri engedély nélkül való tulajdonbavételét, semmises és érvénytelennek. (Okr. glav. 638. pr.)

Ebzárlat. Jun. 20. Mártonhelyen, 22-én pedig Morávcin lett egy—egy kutyának a vesztesége hiv. megállapítva, melyekkel az idén ez a tizedik eset. Több személyt és ebet haraptak meg, azért az ebzárlatra vonatkozó 371/2-vet 1923. V. 23-án kiadott rendelettel egész Prekmurjére megszigorítva továbbra is hatályban marad. (Okr. glav. 936/1 vet.)

Austria betiltotta a lovak bevitelét Jugoszláviából, mert újlag megállapított, hogy az így behozott egypatások ragályos bőrbetegségek voltak. A bevitel csak kivételes esetekben és külön adott engedéllyel lesz megengedve. (Okr. glav. 449/1-vet.)

Gazdálkodás.

A visszamaradt magzatburkokról.

Iria: Nemes Miklós volt m. királyi állatorvos M. Sobotán.

3. Vannak sejtek, melyek a nedvkerítésbe került első méregtől, azonnal elpusztulnak, vagy legalább működésükben meglesznek akasztva. — Ekkor áll elő az a nevetségessé tett komoly természeti jelenség a gyors halál, amelyet a német azzal humorizál: „Ja, ja hat er g'sagt und dann ist er g'storb'n". Ugyanis ha ezek a mérgezett sejtek, pld. a szív mozgását, a lézű mozgásokat végzik, de: a szív megáll a légzés megszűnik. Érthető, hogy az ember vagy állat néhány perc alatt meghal.

4. Lehet az az eshetőség is, hogy a sejtek egy része egyféle, nem mérges anyagot választ ki magából, amely anyag egy másik sejtszövetre ugyancsak nem mérges természetű váladékával vegyülve, egy harmadik sejtszövetre avagy az első kettőre is rendkívül mérgező haláthozó vegyületté lesz.

5. Maguk az elhalt sejtek tömege is okozhat mérgezést. Ilyenek az égések, fagyások, baktérium pusztulások, száj- és körömfájás, difteritisz, heves tuberkulózis, és a többi közvetlen és közvetett okok miatti sejtelhalások.

6. Minden sejtbántalom, ha az állat miatta azonnal el nem hal, kezdetben *gyuladásban* nyilvánul. A környező és a beteg sejtek működése megváltozik és pedig, ha a mérgezés *állandó és egyforma erősségű* a megváltozott működés is állandó lesz. Hetekig, hónapok, de nem ritkán évekig eltarthat. Ekkor mondták és ma is mondják a betegséget *idősnek*, *idült-*

nek, *kronikusnak*. A sejtek ezen abnormális működésük miatt, az alakjukat is megváltoztathatják és külső befolyásokra vagy anélkül is, *daganatokká* szaporodhatnak, amelyek, ha rosszindulatúak, az állat halálát okozzák. — (Nem gyakori, de többször előfordult, hogy bizonyos vegyi anyagok, amelyeket másféle betegségnek egyazon állaton való megjelenése, csatkozása létesített, a daganatot elmulasztották, a sejteket elfolyósították, szóval az idős baj gyógyult. Pld. Influenzás megbetegedés, meggyógyította a patarákot.) A gyuladás az elhalt sejteket a szervezetből kiküszöbölni igyekszik. A gyuladások tehát gyógyító folyamatok. Ugyanígy a genyesedések, a köhögés, a nyálfolyás, a hasmenés, a bőrséges vizelet-elválasztás, az izomremegés, a test hőjének emelkedése, a szapora érverés és égzés, a visszamaradt burkoknál, a méhnyálkahártya- és végbélbántalmaknál az erőlködés, stb. stb.

(Folytatás.)

Trzsne cejne. Kereskedelmi árák.

Blágo — Áru.

100 kg. Psenica—Buza	K 1750.—
„ „ Zsito—Rozs	1400.—
„ „ Ovesz—Zab	1400.—
„ „ Kukorca—Tengeri	1400.—
„ „ Proszou—Köles	1200.—
„ „ Hajdina—Hajdina	1200.—
„ „ Graoka—Bükköny	2000.—
„ „ Otroubi (psen.)—Korpa (buza)	1150.—
„ „ Szenou—Széna	300.—
„ „ Graj—Bab	1600.—
„ „ Krumpise—Burgonya	340.—
1 kg. Lenovo sz.—Lenmag	—
„ „ Detelcsno sz.—Lóhermag	—

III. II. I.

„ „ Bikovje	—Bika	44.—	50.—	56.—
„ „ Telice	—Üsző	44.—	50.—	56.—
„ „ Krave	—Tehén	32.—	40.—	45.—
„ „ Teoci	—Borju		55.—	64.—
„ „ Szvinyé	—Sertés		95.—	100.—
„ „ Mászt I-a—Zsiri-ő.			200.—	
„ „ Zmoucsaj—Vaj			140.—	
„ „ Spej—Szalona			160.—	
1 „ Belice—Tojás			4.—	

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= K 356.—
100 Kor. Budapest	= „ 4.12
100 Kor. Bacs	= „ —50
1 lira	= „ 16.—
Zürichben 100 Dinar	= 6.20

NEMECZ JÁNOS

vaskereskedő

M.U.R.S.K.A.S.O.B.O.T.A.

Nagy raktár:

ÉPÜLETVASALÁS

TÁBLAÜVEG

VARRÓGÉP

SORVETŐGÉP és

GŐZCSÉPLŐGÉPEKBEN

Z VRSÁVA VSZE BANCSE DUGOVÁNYA.
MINDEN BANKSZAKMÁBA VÁGÓ ÜGYET
LEBONYOLIT.

V ZVEZI ÉRDEKKÖZÖSSÉGBEN
Z „JADRANSKA BANKA BEOGRAD“-AL.

V Budapesti szo puccs pripravlali prouti vládi, steroga szo pa prvlé zvedle oblászti i doszta lúdi aretirali. Pri aretirani szo najslí doszejmao 65 kg ekrazita i vecs bomb.

Robota! Minister za javna dela je predlagao zakon z sterim bi vszaki cslovek od 17. do 50 lejt sztaroszti vszako leto 14. dni drzsavi ceszte mogao delaiti i tou navékse v Szrbiji, tou je gde nejga dobri cejszt. Oh ti zaosztanyenoszt pa izdak mas klice stere pozsenéjo!

Egyházmegyei hírek. Lejkó István Gornja Lendavai és Berdén András Dolnja Lendavai káplánok kölcsönösen áthelyeztettek. — Krepz Á. Tesanovci-i ujmiséis július 1. fogja első szt. miséjét a mártonhelyi templomban bemutatni.

Küzmics ünnepély Strükócón, Junius 29-én d. u. nagyszámú közönség s a hatóság hivatalos kiküldöttjei jelenlétében impozáns keretek között folyt le. A műsor s Bakó tanító fáradhatatlansága csak emelte az ünnepély sikerét. Prekmurjei szlovén nyelvünk ezen csiszolója és istápolóját szép szavakban ecsetelték lelkészeink, a melyekről jövő számunkban bővebben emlékezünk meg.

A **börtönben.** Obál Ferenc Frankovci-i korcsmárost a M. Sobotai kir. járásbírósg fogdájának lakójává tették, mert állítólag azt mondta volna, hogy »a szlávok mindent dinárban követelnek és koronában fizetnek, tehát három koronát nyerne; adó nem fizetésre izgatta a népet s hatóság ellen agitált.« Ez volna ellene a vád; hogy úgy van-e, azt majd a bíróság határozza meg — elfogulatlanul.

Hodos. Julius 1-én minálunk felszenteljük a háboruban elrekvirált harang helyébe Sopronból rendelt új nagy harangot. A felszentelést szép ünnepség keretében Héiner Géza lelkész ur segédletével Kovács István esperes ur fogja végezni, melynél közrejátsszik a hodosi énekkar. Ünnepély után a hodosi nőegylet színjátékkal egybekötött táncmulatságot rendez, Skalics Mátyás vendéglőjében.

Hidvégiek határrendezése. Furcsa eset adta magát elő az elmúlt héten Hidvégen, a hercegi rétek bérlői és a magyar hatóság közt. Hidvégiek egynéhány 15 hold rétet bérel a hercegi uradalom földjéből, a melyből 7 hold már magyarországi területre esik. Az okos hidvégiek, hogy a 7 hold rétet is lekaszállhassák maguknak, egy szép éjszaka elindultak »határ kiigazításra« s a határcölöpöket a hét hold rétnél megfelelően átállították. Mindjárt neki is fogtak a kaszállásnak az »új« határmezsgyének irányában. A magyar határőrség azonban semmit nem szólt, hanem mikor a széna már boglyába volt rakva — elvitték. Másnap a hidvégiek elakarták volna hozni a szénát, de csak a helyét s rendes helyén a cölöpöket találták. A határrendezés nem használt.

Slabost? Slabo spanje! Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneih je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kozmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in postnino 3 dvojnate ali 1 špeciálna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 špeciálnih steklenic 208 dinarjev in 5% doplatka razpošilje: lekarnar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Centrala. Elzatrg. št. 305. Hrvatsko.

HRANILNICA v MURSKI SOBOTI

Prej — Ezelőtt

MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR
(SZTÁRA GASZA)

Podgovornik, lásztnik i vödáynik Kühar Stevan Márkisevci